

ऑफिसर ऑनलाइन अॅकॅडमी (OOA)

A

पोस्ट विभाग भरती

केंद्रा क्रमांक

परीक्षा क्रमांक

--	--	--

--	--	--	--

सराव पेपर उत्तरपत्रिका विश्लेषण सह – 1

दिनांक : / / 2020

एकूण प्रश्न – 100

वेळ : 90 मिनिट

एकूण गुण – 100

सूचना

- सदर प्रश्नपुस्तिकेत १०० अनिवार्य प्रश्न आहेत उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका पर्यवेक्षकाडून लगेच बदलून घ्यावी
- आपला परीक्षा – क्रमांक पुढील चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तर : पत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तर : पत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे व विसरता नमूद करावा.
- अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला ४ पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना १, २, ३ आणि ४ असे क्रमांक दिलेले आहेत त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तर : पत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तर : पत्रिकेवर नमूद करावा अशा प्रकारे उत्तर : पत्रिकेवर उत्तर : क्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी, ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे त्यामधील इंग्रजीमधील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- उत्तर : पत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर : खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर : खोडून नव्याने उत्तर : दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे . ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत / प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिध्द करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम – ८२ यातील तरतुदीनुसार

तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि / किंवा रुपये एक हजार रक्कमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसेच करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

कच्च्या कामासाठी जागा / Space for rough Work

1) एक अंध व्यक्ती जास्त ट्राफिक असल्यामुळे रस्ता ओलांडू शकत नाही तुम्ही तेथून जात आहात तुम्ही काय कराल ?

- A) तुम्ही तिला दुसऱ्यावर अवलंबून राहू नको असे सांगाल.
- B) तुम्ही त्याच्याकडे दुर्लक्ष कराल.
- C) त्याला रास्ता ओलांडण्यास मदत कराल
- D) त्याने पूर्ण रस्ता ओलांडेपर्यंत त्याच्याकडे लक्ष ठेवाल

उत्तर : : C) त्याला रास्ता ओलांडण्यास मदत कराल

स्पष्टीकरण : : त्याला रास्ता ओलांडण्यास मदत करणे हे आपले नैतिक कर्तव्य आहे.

2) एक व्यक्ति शेतात त्याच्या बैलास बेदम मारहाण करत आहे तेथून तुम्ही जात आहात तुम्ही काय प्रतिक्रिया कराल ?

- A) त्याला मारण्यास रोखाल
- B) तेथून निघून जाल

- C) त्याची पोलिस स्टेशनला तक्रार करणार
D) त्याला हळू मारायला सांगाल कारण मारले नाही तर बैल काम कसे करणार

उत्तर : : A) त्याला मारण्यास रोखाल

स्पष्टीकरण : : त्याला मारण्यास रोखाल व त्याला समजून सांगाल की मुक्या प्राण्यास मारणे हे छगले नाही व कायद्याने सुद्धा गुन्हा आहे

3) एक प्रवाशी त्याची बॅग बस मध्ये विसरून उतरून गेला तुम्हाला हे सर्व माहीत आहे तुम्ही काय कराल ?

- A) त्याची बॅग तुमच्या घरी घेऊन जाल
B) त्याच्या बगेकडे दुर्लक्ष कराल.
C) त्याची बॅग उघडून त्यातील पत्ता शोधून त्याच्या घरी नेऊन द्याल किवा पाठवून द्याल.
D) त्याची बॅग कंडक्टर कडे द्याल.

उत्तर : : D) त्याची बॅग कंडक्टर कडे द्याल.

स्पष्टीकरण : : बस मधील बेवारस वस्तु कंडक्टर कडे देणे किवा सांगणे हे आपले नैतिक कर्तव्य आहे.

4) एक गरीब 13 वर्षाचा मुलगा तुम्हाला जेवणासाठी पैसे मागत आहे तुम्ही काय कराल?

- A) त्याला हाकलून लावाल कारण दिवसभरात असे खूप भेटतात
B) त्याला काम करून पैसे मिळवण्यासाठी सांगाल
C) त्याला तुमचा डबा / पैसे द्याल
D) त्याला पोलिसाकडे द्याल.

उत्तर : : C) त्याला तुमचा डबा / पैसे द्याल

स्पष्टीकरण : : गरीब / भुकेल्यांना मदत करणे हे आपले नैतिक कर्तव्य आहे

5) एक दगड तुमच्या दररोज च्या रस्त्यात पडला आहे पण तरीही तुम्हाला रस्त्याने व्यवस्थित जाता येते. तर तुम्ही काय कराल ?

- A) त्याला ओलांडून जाल

- B) त्याच्या जवळ अजून दगड आणून ठेवाल कारण दुसऱ्याचा अजून अपघात होऊ नये
C) तो दगड बाजूला कराल
D) दगड टाकणाऱ्याला शिवीगाड कराल.

उत्तर : : C) तो दगड बाजूला कराल

स्पष्टीकरण : : तो दगड बाजूला करून इतरांनाही सुविधा देणे ही आपली जिम्मेदारी आहे

6) तुम्ही एक मोठे अधिकारी आहात व कचरा पेटी बाजूला आहे तुमच्या टेबलवर काही खराब कागद पडलेले आहेत ?

- A) ते शिपायाला बोलावून दम देऊन उचलाव्याला सांगणार
B) ते तसेच राहू देऊन तुमचे काम सुरळीत चालू द्याल
C) कागद टाकणाऱ्यास शोधून त्याला शिक्षा द्याल
D) स्वतः उचलून कचरा पेटीत टाकाल

उत्तर : : D) स्वतः उचलून कचरा पेटीत टाकाल

स्पष्टीकरण : : स्वतः कागद उचलून जवळच्या पेटीत टाकायला काही गैर नाही त्यासाठी दुसऱ्यांना दम देणे नैतिकता नाही

7) तुमच्या शेजारचा 5 वी तिल मुलगा गणिताचा प्रश्न घेऊन तुमच्याकडे आला असल्यास तुम्ही काय कराल. ?

- A) त्याला वेळ नाही म्हणून सांगाल
B) त्याला तुम्हाला येत नाही म्हणून सांगाल
C) त्याला त्याच्या शिक्षकांकडून सोडवून घ्यायला सांगाल
D) त्याला गणित सोडवून द्याल

उत्तर : : D) त्याला गणित सोडवून द्याल

स्पष्टीकरण : : लहान मुलांना चांगले शिक्षण देणे व त्यांच्या समस्या सोडवणे ही आपली सर्वांची जबाबदारी व हीच नैतिकता आहे.

8) एक प्रवाशी घाईघाईने पैसे घरीच विसरला तुम्ही पण त्याच बसने प्रवास करीत आहात कंडक्टर तिकीटासाठी आल्यावर तुम्ही काय कराल ?

- A) त्याच्या कडे दुर्लक्ष कराल
B) त्याचे तिकीट काढून घाल
C) त्याला कंडक्टर कडे स्वाधीन कराल
D) त्याला उतरून पैसे आणण्यास सांगणार

उत्तर : : B) त्याचे तिकीट काढून घाल

स्पष्टीकरण : : संकटात असलेल्यांना मदत करणे ही नैतिकता आहे.

9) पिन कोड चा पहिला अंक काय दर्शवितो ?

- A) जिल्हा
B) राज्य
C) विभाग
D) तालुका

उत्तर : : C) विभाग

स्पष्टीकरण : : पहिलं अंक हा विभाग दर्शवितो पिन कोड मध्ये एकूण 6 अंक असतात पिनचा पहिला अंक झोन दर्शवितो, दुसरा उप - झोन दर्शवितो, आणि तिसरा, पहिल्या दोनसह जोडलेला, त्या झोनमधील क्रमवारी लावणारे जिल्हा सूचित करतो. अंतिम तीन अंक सॉर्टिंग जिल्ह्यात वैयक्तिक पोस्ट ऑफिसला देण्यात आले आहेत.

10) जगातील सर्वात जास्त पोस्ट कार्यालय कोणत्या देशात आहेत. ?

- A) चीन
B) अमेरिका
C) भारत
D) रशिया

उत्तर : : C) भारत

स्पष्टीकरण : : जगातील सर्वात जास्त पोस्ट कार्यालय भारत देशात आहेत

11) स्पीड पोस्ट किती वजणापर्यंत पाठवता येते ?

- A) 25 kg
B) 35 kg
C) 30 kg
D) 50 Kg

उत्तर : : B) 35 kg

स्पष्टीकरण : : स्पीड पोस्ट B) 35 kg वजनापर्यंत पाठवता येते

12) ग्रीन चॅनेल काय आहे ?

A) पोस्ट सेवा

B) दूरदर्शन सेवा

C) टेलिफोन सेवा

D) मोबाइल सेवा

उत्तर : : A) पोस्ट सेवा

स्पष्टीकरण : : ग्रीन चॅनेल पोस्ट सेवा आहे.

13) संविधानाच्या कितव्या भागात आपत्कालीन तरतूदीवर अनुच्छेद आहेत ?

a) 16

b) 18

c) 20

d) 22

उत्तर : : b) 18

स्पष्टीकरण : : संविधानाच्या भाग 18 मध्ये आणीबाणी विषयक तरतूदीचा समावेश आहे. भारतीय राज्यघटनेने राष्ट्रीय,राज्य,आर्थिक अशा तीन आणीबाणीची तरतूद केलेली आहे.

14) दिल्लीतील कुतुबमिनार कोणी बांधला ?

a) कुतुबुद्दीन ऐबक

b) शाहजहान

c) खिज्र खान

d) अकबर

उत्तर : : a) कुतुबुद्दीन ऐबक

स्पष्टीकरण : : कुतुबमिनार हा दिल्ली येथे स्थित आहे तो 13 व्या शतकामध्ये कुतुबुद्दीन ऐबक याने बांधण्यास सुरुवात केली. तर इल्तुतमिश याने पूर्ण केला ,कुतुब मीनार ची ऊंची 73 मिटर असून 1993 मध्ये या स्थळाला जागतिक वारसा स्थळाचा दर्जा मिळाला. हा मिनार कुतुबुद्दीन बख्तियार काकी या सूफी संताच्या नावावरून बनलेला आहे.

15) सह्याद्री पर्वतरांगा या महाराष्ट्राच्या कुठे पसरलेल्या आहेत ?

- a) उत्तर : ते दक्षिण   b) उत्तर : ते पश्चिम
c) पूर्व ते दक्षिण   d) पूर्व ते पश्चिम

उत्तर : : a) उत्तर : ते दक्षिण

स्पष्टीकरण : : ते दक्षिणसह्याद्री पर्वतरांगा या महाराष्ट्राच्या उत्तर : - दक्षिण पसरलेल्या आहेत. सह्याद्री पर्वतालाच देशात पश्चिम घाट असे म्हणतात. सह्याद्री पर्वत हा महारश्रतील प्रमुख जलविभाजक आहे. सह्याद्री पर्वतावर महाराष्ट्रातील प्रमुख नद्या उगम पावतात

16) कर्कवृत्त भारतात खालीलपैकी कोणत्या राज्यातून जात नाही ?

- a) ओडीशा   b) राजस्थान
c) गुजरात   d) पश्चिम बंगाल

उत्तर : : a) ओडीशा

स्पष्टीकरण : : 23 ½ उत्तर : रेखावृत्त हे डावीकडून उजवीकडे अनुक्रमे गुजरात , राजस्थान , मध्य प्रदेश , छत्तीसगड झारखंड , पश्चिम बंगाल , त्रिपुरा , मिजोरम या 8 राज्यातून जाते

17) मूलभूत हक्क घटनेच्या कोणत्या भागामध्ये परिभाषित केले आहेत ?

- a) भाग 1   b) भाग 2
c) भाग 3   d) भाग 4

उत्तर : : c) भाग 3

स्पष्टीकरण : : मूलभूत हक्क घटनेच्या भाग 3 मध्ये कलम 12 ते 35 मध्ये परिभाषित केले आहेत

18) प्रौढ मानवीय नराच्या शरीराच्या वजनाच्या एकूण किती टक्के भाग पाणी असते ?

- a) 60 %   b) 25 %

c) 45%

d) 80%

उत्तर : : a) 60 %

स्पष्टीकरण : : प्रौढ मानवीय नराच्या शरीराच्या वजनाच्या एकूण 60 % पाणी असते

19) 2014 नुसार 122 व्या संविधान बिलाचे लोकप्रिय नाव काय आहे ?

a) जीएसटी

b) व्हयातट

c) वित्त बिल

d) एमव्हीएटी

उत्तर : : a) जीएसटी

स्पष्टीकरण : : 2014 मध्ये दाखल केलेल्या 122 व्या घटना दुरुस्ती विधेयकास जीएसटी बिल असे म्हणतात जीएसटी म्हणजे वस्तु व सेवा कर हा अप्रत्यक्ष कराचा प्रकार आहे

20) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस हे नाव कोणी दिले ?

a) महात्मा गांधी

b) ए ओ ह्युम

c) दादाभाई नवरोजी

d) रविंद्रनाथ टागोर

उत्तर : : c) दादाभाई नवरोजी

स्पष्टीकरण : : भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस असे नाव राष्ट्रीय सभेस दादाभाई नवरोजी यांनी दिले

21) खालीलपैकी कोणता अधिकार मूलभूत हक्कात मोडत नाही ?

a) घटनात्मक

b) जीवन जगण्याचा अधिकार

c) महितीचा अधिकार

d) पत्रकारितेचे स्वातंत्र्य

उत्तर : : c) महितीचा अधिकार

स्पष्टीकरण : : महितीचा अधिकार कायदा 2005 या कायद्यान्वये भारतीय नागरिकाना माहिती मिळवण्याचा अधिकार प्राप्त झाला) तो मूलभूत अधिकार नाही तो कायदेशीर अधिकार आहे)

22) भारतातील श्वेतक्रांतिचे जनक कोणाला म्हणतात ?

- a) डॉ. एम . एस. स्वामिनाथन   b) डॉ होमी भाभा
c) एच. डी. दलाया   d) डॉ वर्गीस कुरीयन

उत्तर : : d) डॉ वर्गीस कुरीयन

स्पष्टीकरण : : भारतीय श्वेतक्रांतिचे जनक डॉ वर्गीस कुरीयन होते त्यांना 1964 चा रामन मागसेसे पुरस्कार मिळाला त्यांनी 'आनंद' ही सहकारी दूध उत्पादक सोसायटी गुजरात येथे स्थापन केली या सोसायटी च अमूल दूध हा ब्रॅंड जगप्रसिद्ध आहे

23) रमन परिणाम कशाशी संबंधित आहे ?

- a) व्हाइट ड्वार्फस   b) सामान्य सापेक्षता
c) फोटॉन हालचाल   d) ब्लॅक होल्स

उत्तर : : c) फोटॉन हालचाल

स्पष्टीकरण : : रमन परिणाम हे फोटॉन हालचालीशी संबंधित आहे

24) सिगमंड फ्रायड हे कोणत्या क्षेत्रातील प्रसिद्ध व्यक्ति आहेत ?

- a) मनोविश्लेषक   b) गणितज्ञ
c) अर्थशास्त्री   d) खगोलशास्त्रज्ञ

उत्तर : : a) मनोविश्लेषक

स्पष्टीकरण : : सिगमंड फ्रायड हे प्रसिद्ध मनोविश्लेषक आहेत यांनी मनोरुग्णाच्या उपचाराची पद्धत म्हणून 'मनोविश्लेषक आणि रुग्ण यांच्यातील संवाद' यांचा शोध लावला.

25) राष्ट्रपती आणि उपराष्ट्रपती कार्यालयाच्या निवडणुकीच्या संबंधात ,निवडणुकीची याचिका कोणासमोर दाखल करता येईल ?

- a) उच्च न्यायालय   b) सर्वोच्च न्यायालय
c) निवडणूक आयोग   d) राष्ट्रपती

उत्तर : : b) सर्वोच्च न्यायालय

स्पष्टीकरण : : भारतीय राष्ट्रपती आणि उपराष्ट्रपती कार्यालयाच्या निवडणुकीच्या संदर्भात निवडणुकीची याचिका सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करता येते.

26) समुद्राच्या पाण्याचे रंग नीळा असण्याचे कारण काय आहे ?

- a) पाण्यामुळे नीळा रंग सर्वाधिक विखुरला जातो   b) पाण्यामुळे निळा रंग सर्वाधिक शोषला जातो
c) पाण्यात मोठ्या प्रमाणात अशुद्धी असल्यामुळे   d) पाण्यात अल्गी असल्यामुळे

उत्तर : : d) पाण्यात अल्गी असल्यामुळे

स्पष्टीकरण : : निळ्या रंगाची तरंगलांबी कमी असते त्यामुळे तो समुद्रात खोलवर जाऊ शकत नाही त्यामुळे तो परावर्तीत जोतो व निळा दिसतो

27) हिराकुंड धरण कोणत्या नदीवर आहे ?

- a) नर्मदा   b) महानदी
c) कृष्णा   d) कावेरी

उत्तर : : b) महानदी

स्पष्टीकरण : : b) महानदी

हिराकुंड धरण महानदीवर आहे हे धरण ओडीशा राज्यात असून त्याचे बांधकाम 1946 मध्ये सुरू करण्यात आले तर उद्घाटन पंडित जवाहरलाल नेहरू यांनी 1957 साली केले या धरणाचा प्रमुख उद्देश पुर संरक्षण , वीज निर्माण, जलसिंचन पाणीपुरवठा हे होते

28) टाटा एयरलाइन्स ची स्थापना कोणी केली ?

- a) जे आर डी टाटा   b) जमशेदजी टाटा
c) दोरबजी टाटा   d) रतन टाटा

उत्तर : : a) जे आर डी टाटा

स्पष्टीकरण : : टाटा एयरलाइन्स ची स्थापना जे आर डी टाटा यांनी 15 ऑक्टोबर 1932 ला केली सध्या ही एयरलाइन एयर इंडिया म्हणून ओळखले जाते स्लोगन 'एयर इंडिया टूली इंडियन '

29) शिवाजी महाराज आणि अफजल खान यांच्यातील क्रूर लढाई कोणत्या किल्ल्यावर झाली होती ?

- a) शिवनेरी
b) रायगड
c) विजयदुर्ग
d) प्रतापगड

उत्तर : : b) प्रतापगड

स्पष्टीकरण : : प्रतापगडाच्या पायथ्याशी शिवाजी महाराज आणि अफजल खान यांच्यातील क्रूर लढाई झाली , या लढाईत अफजल खान मारला गेला

30) क्षेत्रीय ग्रामीण बँक कोणत्या वर्षी सुरू करण्यात आली ?

- a) 1975
b) 1985
c) 1980
d) 1990

उत्तर : : a) 1975

स्पष्टीकरण : : क्षेत्रीय ग्रामीण बँकेची स्थापना 2 ऑक्टोबर 1975 ला करण्यात आली या बँकेच्या स्थापनेमागचा उद्देश ग्रामीण भागात बँकिंग सेवा पुरविणे हा आहे

31) एका बागेत 05 झाडे आहेत नारळाच्या शेजारी लिंबाचे झाड आहे ,पेरूचे झाड सर्व झाडांच्या मधोमध आहे , नारळाच्या डावीकडे कोणतेही झाड नाही . चिकूचे झाड पेरू व आंबा यांच्यामध्ये आहे, मात्र लिंबाचे झाड चिकूच्या झाडाजवळ नाही) यावरून कोणत्या झाडाशेजारी एकच झाड आहे ?

- A) आंबा
B) चिकू
C) पेरू
D) लिंबू

उत्तर : : A) आंबा

स्पष्टीकरण : :

- A) आंबा B) चिकू C) पेरू D) लिंबू

आंब्याच्या झाडाशेजारी फक्त एकच झाड आहे.

32) सोमवार = जानेवारी तर शनिवार = ?

- A) मार्च
B) जून
C) सप्टेंबर
D) डिसेंबर

उत्तर : : B) जून

स्पष्टीकरण : : शनिवार 6 वा दिवस म्हणून 6 वा महिना जून

33) Y, U, Q, M ?

- A) G
B) I
C) H
D) F

उत्तर : : B) I

स्पष्टीकरण : : Y TO U = V W X = - 3

U TO Q = R S T = - 3

Q TO M = N O P = - 3

M TO I = J K L = - 3

34) X, XX, XXX, _____, L

- A) XXXX
B) XXL
C) MLL
D) XL

उत्तर : A) XXXX

स्पष्टीकरण : X = 10   XX = 20   XXX = 30   XXXX = 40

35) _____ हे प्राथमिक किंवा मुळ रंग होते

- A) निळा , हिरवा , लाल
C) पांढरा , काळा , लाल

- B) निळा , पिवळा , पांढरा
D) हिरवा , पांढरा , केशरी

उत्तर : : A) निळा , हिरवा , लाल

स्पष्टीकरण : : निळा , हिरवा , लाल हे प्राथमिक किंवा मुळ रंग होते. प्राथमिक रंग म्हणजे असे रंग की जे कोणत्याही मिश्रणा पासून तयार होत नाही पण त्यांच्यापासून इतर रंग प्राप्त होतात.

36) जर $AC = 8$, $BGE = 28$

तर $MAD = ?$

- A) 36
C) 18

- B) 52
D) 25

उत्तर : : A) 36

स्पष्टीकरण : : $A = 1$, $C = 3$, $B = 2$, $G = 7$, $E = 5$

$$1 + 3 = 4 * 2$$

$$2 + 7 + 5 = 14 * 2$$

$$2 + 7 + 5 = 14 * 2$$

$$M = 13$$

$$13 + 1 + 4 = 18 * 2$$

37) B : H G : ?

- A) L
C) M

- B) N
D) K

उत्तर : : C) M

स्पष्टीकरण : : B C D E F G H

5 अक्षरांच अंतर

G H Z J K L M

5 अक्षरांच अंतर

38) जर $GO = 4$, $BIG = 9$, $BULL = 16$

तर $CROWN = ?$

उत्तर : : C) रविवार

स्पष्टीकरण : : 1 जानेवारी 2015 = गुरुवार

1 जानेवारी 2016 = शुक्रवार

3 जानेवारी 2016 = रविवार

45) एका सांकेतिक भाषेत 12 या संख्येला N आणि 22 या संख्येला D व 15 या संख्येला K म्हणतात तर त्याच भाषेत 3 , 8 , 25 या संख्येनपासून कोणता अक्षरगट तयार होईल ?

A) PWA

B) ARW

C) WRM

D) WRA

उत्तर : : D) WRA

स्पष्टीकरण : : 12 - N,

22 - D,

15 - K

↓

↓

↓

$$13 - 1 = 12$$

$$23 - 1 = 22$$

$$16 - 1 = 15$$

46) सुबोध हा अमोघपेक्षा 10 वर्षांनी मोठा आहे. 10 वर्षांनंतर त्यांचे एकूण वय 40 वर्षे असेल, तर सुबोधचे आजचे वय किती ?

A) 15 वर्षे

B) 20 वर्षे

C) 24 वर्षे

D) 30 वर्षे

उत्तर : : A) 15 वर्षे

स्पष्टीकरण : : अमोघचे वय x , सुबोधचे वय x + 10

$$10 वर्षांनंतरचे वय (x + 10) + (x + 10 + 10) = 40$$

$$2x + 30 = 40, 2x = 40 - 30$$

$$X = 10 / 2 = 5$$

$$\text{सुबोधचे वय } x + 10 = 5 + 10 = 15 \text{ वर्षे}$$

47) 3 वर्षांपूर्वी केतकी व मानस यांच्या वयांचे गुणोत्तर 5 : 8 इतके होते , तर आज मानसचे वय किती ?

A) 8 वेळा

B) 7 वेळा

C) 4 वेळा

D) 1 वेळा

उत्तर : : B) 7 वेळा

स्पष्टीकरण : : 7 ते 11 वाजेपर्यंत = 4 तास

$$4 \times 2 - 1 = 8 - 1 = 7 \text{ वेळा}$$

48) दुपारी 12 ते 8 वाजेपर्यंत मिनिट काटा तास काट्याला किती वेळा ओलांडेल ?

A) 8 वेळा

B) 10 वेळा

C) 7 वेळा

D) 6 वेळा

उत्तर : : C) 7 वेळा

स्पष्टीकरण : : 12 ते 8 वाजेपर्यंत तास – 8 तास

$$8 - 1 = 7 \text{ वेळा}$$

49) सूर्यास्तावेळी गाडीतून जाताना हुसेनच्या डावीकडे असलेल्या खिडकीतून सूर्याची किरणे आत येत होती, तर गाडी कोणत्या दिशेकडे प्रवास करत होती ?

A) उत्तर :

B) दक्षिण

C) पूर्व

D) पश्चिम

उत्तर : : D) पश्चिम

स्पष्टीकरण : : सूर्यास्त (पश्चिम) डावी

गाडी उत्तरेकडे जात होती .

50) 2016 या वर्षाची सुरुवात शुक्रवारने झाली असेल , तर त्या वर्षात कोणता वार 53 वेळा आलाहोता ?

A) बुधवार

B) गुरुवार

C) शनिवार

D) रविवार

उत्तर : : C) शनिवार

स्पष्टीकरण : : 2016 हे लिप वर्ष आहे, म्हणून लिप वर्षामध्ये पहिले दोन वार एकूण 53 वेळा येतात आणि बाकीचे वार 52 वेळा

येतात.

1 जानेवारी – शुक्रवार

2 जानेवारी – शुक्रवार

शुक्रवार आणि शनिवार 53 वेळा येईल.

51) ' वरातीमागून घोडे ' या म्हणीचा अर्थ सांगा .

A) खोटी करणे.

B) योग्य वेळ निघून गेल्यावर काम करणे.

C) बुद्धी नष्ट होणे.

D) दिवसभर स्वप्न पाहणे.

उत्तर : : B) योग्य वेळ निघून गेल्यावर काम करणे.

स्पष्टीकरण : : वरातीमागून घोडे या म्हणीचा अर्थ योग्य वेळ निघून गेल्यावर काम करणे.

52) 27 : 42 : : 62 : ?

A) 97

B) 77

C) 37

D) 43

उत्तर : : B) 77

स्पष्टीकरण : : 27 : 42 : : 62 :

$$42 - 27 = 15 , 62 + 15 = 77$$

53) 12 : राशी : : 27 : ?

A) तिथी

B) तारकासमूह

C) दीर्घिका

D) नक्षत्र

उत्तर : : D) नक्षत्र

स्पष्टीकरण : : 12 : राशी : : 27 : नक्षत्र

उत्तर : : B) 65

स्पष्टीकरण : : CAT = 24 , DOG = 26

$$C = 3 , A = 1 , T = 20 \quad , \text{CAT} = 3 + 1 + 20 = 24$$

$$D = 4 , O = 15 , G = 7 \quad , \text{DOG} = 4 + 15 + 7 = 26$$

HORSE

$$H = 8 , O = 15 , R = 18 , S = 19 , E = 5$$

$$\text{HORSE} = 8 + 15 + 18 + 19 + 5 = 65$$

61) $5 * 5 + 5 / 5 + (5 - 5) = ?$

A) 26

B) 27

C) 25

D) 35

उत्तर : : A) 26

स्पष्टीकरण : : $5 * 5 + 5 / 5 + (5 - 5)$

$$= 25 + 1 + 0$$

$$= 26$$

62) $99999 - 88888 + (77777 - 55555) = ?$

A) 11111

B) 22222

C) 33333

D) 44444

उत्तर : : C) 33333

स्पष्टीकरण : : $99999 \quad 77777 \quad 11111$

$$\begin{array}{r} - 88888 \\ \hline 11111 \end{array} \quad \begin{array}{r} - 55555 \\ \hline 22222 \end{array} \quad + \begin{array}{r} 22222 \\ \hline 33333 \end{array}$$

63) $1 + 2 + 3 + 4 + \dots + 74 = ?$

A) 2775

B) 2755

C) 27520

D) 2795

उत्तर : : A) 2775

स्पष्टीकरण : : पहिल्या n पदाची बेरीज = $\frac{n(n+1)}{2} = \frac{74(74+1)}{2} = \frac{74*75}{2} = 2775$

64) 1545972 या संख्येतील 4 व 7 च्या स्थानिक किमतीतील फरक किती ?

A) 39940

B) 39950

C) 39930

D) 39960

उत्तर : : C) 39930

स्पष्टीकरण : : $1545972 - 40000 - 70 = 39930$

65) खालीलपैकी कोणत्या संख्येस 9 ने भाग जाईल ?

A) 99343

B) 34399

C) 99432

D) 92545

उत्तर : : C) 99432

स्पष्टीकरण : : $9 + 9 + 4 + 3 + 2 = 27$

27 ही संख्या 9 च्या पटीत येते .

66) समान व्यासाच्या 3 नळांनी एक पाण्याची टाकी 45 मिनिटात भरते , तर तेवढ्यात व्यासाचे 5 नळ एकाचवेळी चालू

केल्यास ती रिकामी टाकी किती वेळात भरेल ?

A) 37 मिनिटे

B) 27 मिनिटे

C) 45 मिनिटे

D) 30 मिनिटे

उत्तर : : B) 27 मिनिटे

स्पष्टीकरण : : 1 नळास टाकी भरण्यास लागणारा वेळ $\frac{45 * 3}{5} = 27$

5 नळास टाकी भरण्यास लागणारा वेळ $= \frac{45 * 3}{5} = 27$

$$3x + 9x + 13x = 12500 * 3$$

$$25x = 37500$$

$$x = \frac{37500}{25} = 1500$$

$$\text{महाग वस्तूंची किंमत} = 13x = 13 * 1500 = 19500$$

70) एका वर्गातील 40 विद्यार्थ्यांचे सरासरी वय 12.5 वर्षे आहे, व वर्ग शिक्षकासाहित सर्वांचे सरासरी वय 13 वर्षे झाल्यास वर्ग शिक्षकाचे वय किती ?

- A) 41 वर्षे
B) 33 वर्षे
C) 125 वर्षे
D) 45 वर्षे

उत्तर : : B) 33 वर्षे

स्पष्टीकरण : : 40 विद्यार्थ्यांच्या वयाची बेरीज = 40 * 12.5 = 500
वर्ग शिक्षकासह 40 विद्यार्थ्यांच्या वयाची बेरीज = 41 * 13 = 533
वर्ग शिक्षकाचे वय = 533 - 500 = 33 वर्षे

71) 300 मीटर लांबीची आगगाडी ताशी 54 कि . मी वेगाने जाते , तर ती गाडी एका खांबास किती वेळात ओलांडते ?

- A) 20 सें.
B) 30 सें.
C) 54 सें.
D) 45 सें.

उत्तर : : A) 20 सें.

स्पष्टीकरण : : वेग = 54 किमी / तास = 54 * $\frac{5}{18}$ मी / सें = 15 मी / सें

$$\text{वेळ} = \frac{\text{अंतर}}{\text{वेग}} = \frac{300}{15} = 20 \text{ सेकंद}$$

72) 540 चे 05 % = ?

- A) 2.5
B) 2.6

C) 2.8

D) 2.7

उत्तर : : D) 2.7

$$\text{स्पष्टीकरण : : } 540 * \frac{0.5}{100} = 2.7$$

73) सुमितचा पगार अमितपेक्षा 25 % ने जास्त आहे , तर अमितचा पगार सुमितपेक्षा किती % कमी आहे ?

A) 25 %

B) 30 %

C) 20 %

D) 15 %

उत्तर : : C) 20 %

$$\text{स्पष्टीकरण : : \% कमी} = \frac{R}{R + 100} * 100 = \frac{25}{25 + 100} * 100 = 20 \%$$

74) 2 मेट्रिक टनचे किती टक्के म्हणजे 40 क्विंटल होय ?

A) 100 %

B) 250 %

C) 200 %

D) 150 %

उत्तर : : C) 200 %

स्पष्टीकरण : : 20 क्विंटल = 2 मेट्रिक टन

40 क्विंटल = 4 मेट्रिक टन

$$= \frac{40}{20} * 100 = 200 \%$$

75) एका पुस्तकाच्या किमतीवर 10 % सूट दिल्याने वस्तूची किंमत 18.5 रु. ने कमी होते , तर पुस्तकाची किंमत किती ?

A) 165

B) 185

C) १९०

D) 285

उत्तर : : B) 185

स्पष्टीकरण : : $x * 10 / 100 = 18.5$

$$X = 18.5 * 10 = 185 \text{ रु.}$$

76) एक म्युझिक सिस्टीम मूळ किंमत 20,300 रु. आहे व त्यावर 15 % नफा हवा असल्यास विक्री किंमत किती होईल ?

A) 23345

B) 23325

C) 23325

D) 23335

उत्तर : : A) 23345

स्पष्टीकरण : : 15 % नफा

$$\begin{aligned} \text{विक्री किंमत} &= \frac{115}{100} * 20300 \\ &= 23345 \text{ रु.} \end{aligned}$$

77) तीन संख्येचे गुणोत्तर 5 : 7 : 3 आहे व प्रत्येक संख्येत 8 मिळविल्यास या संख्येची बेरीज 99 होते, तर सर्वात लहान संख्या काय ?

A) 57

B) 73

C) 35

D) 15

उत्तर : : D) 15

स्पष्टीकरण : : त्या संख्या 5x, 7x, 3x

$$8 + 3x + 8 + 5x + 8 + 7x = 99$$

$$15x + 24 = 99$$

$$15x = 99 - 24 = 75$$

$$X = \frac{75}{15} = 5$$

15

$$\text{लहान संख्या} = 3x = 3 * 5 = 15$$

उत्तर : : D) 44 + 67 - 25 - 32 - 26 + 104 - 44 - 13

स्पष्टीकरण : 44 + 67 - 25 - 32 - 26 + 104 - 44 - 13

पर्याय 1,2 ,आणि 3 यामध्ये एकापेक्षा जास्तीचे बेरजेचे आहेत आणि पर्याय क्रमांक 4 फक्त दिन बेरजेचे चिन्ह आहेत आणि बाकी पूर्ण वजाबाकीचे चिन्हे अस्लल्यामनुमले पर्याय क्रमांक (4) हा सर्वात लहान आहे.

81) $9/10 + 0.75 - 5/40 = ?$

A) 2.975

B) 1.425

C) 1.675

D) 1.55

उत्तर : 1.425

स्पष्टीकरण : $8/10 + 0.75 - 5/40$

$= 4/5 + 0.75 - 1/8$

$= 0.8 - 0.75 - 0.125$

$= 1.425$

82) $7.15 + 8.5 + 0.65 - (2.5 - 4.5 - 2 + 1.5) =$

A) 18.80

B) 18.55

C) 18.45

D) 19.05

उत्तर : B) 18.55

स्पष्टीकरण : : $7.15 + 8.5 + 0.65 - (2.5 - 4.5 - 2 + 1.5)$

$= 16.3 - (- 2.5)$

$= 16.3 + 2.5$

$= 18.80$

83) 80 च्या 25 % - $12/20 + 2.5 =$ .....

A) 22.4

B) 21.9

C) 21.65

D) 22.3

उत्तर : B) 21.9

उत्तर : A) 0

स्पष्टीकरण : नेसर्गिक संख्या , पासून सुरू होतात
: 0 ही नेसर्गिक संख्या नाही

87) खालीलपैकी कोणती संख्या मूळ संख्या नाही ?

- A) 137   B) 173
.C) 811   D) 437

उत्तर : D) 437

स्पष्टीकरण : 437 या संख्येला 19 ने भाग जातो म्हणून ती मूळ संख्या नाही

88) खालीलपैकी कोणत्या संख्येस 4 ने पूर्ण भाग जात नाही ?

- A) 6879376   B) 496138
C) 341516   D) 111412

उत्तर :

स्पष्टीकरण : ज्या संख्येच्या शेवटच्या दोन अंकाला 4 ने निःशेष भाग जातो त्या संख्येला 4 ने भाग जात नाही

89) 800 ग्रॅम हे 160 किलोच्या किती टक्के ?

- A) 25%   B) 50%
C) 0.5%   D) 10%

उत्तर : C) 0.5%

स्पष्टीकरण : 160 किलो – 160000 ग्रॅम

800   1

= ..... x 100 = ... = 0.5 %

$$\frac{3}{5}, \frac{4}{7}, \frac{8}{9}, \frac{9}{11} ?$$

A) $\frac{4}{1}, \frac{9}{1}, \frac{38}{5}, \frac{9}{9}$ 2) $\frac{8}{9}, \frac{3}{5}, \frac{9}{11}, \frac{4}{7}$

C) $\frac{8}{9}, \frac{9}{11}, \frac{3}{5}, \frac{4}{7}$ D) यांपैकी नाही

उत्तर : C)

स्पष्टीकरण : $\frac{8}{9} = 0.88, \frac{3}{5} = 0.6, \frac{9}{11} = 0.81$

उतरत्या क्रमाने - $\frac{8}{9}, \frac{3}{11}, \frac{9}{5}, \frac{4}{7}$

$$0.009 \times 0.036 \times 0.016 \times 0.08$$

92) सोडवा : $0.002 \times 0.0008 \times 0.0002 = ?$

- A) 360   B) 3.6
C) 0.036   D) 36

उत्तर : D) 36

स्पष्टीकरण : $9 \times 36 \times 16 \times 8$
 $2 \times 8 \times 2$

$$9 \times 36 \times 16 \times$$

- A) 41   B) 1
C) 39.8   4) 100

उत्तर : C) 39.8

स्पष्टीकरण : 30 ते 50 मूळ संख्या

$$\text{सरासरी} = \frac{31 + 37 + 41 + 47 + 43}{5} = \frac{199}{5} = 39.8$$

96) आईच्या व मुलांच्या आजच्या वयाचे गुनोत्तर 7 : 1 आहे. चार वर्षापूर्वी गुनोत्तर 19 : 1 होते आजपासून चार वर्षांनंतर आईचे वय काय ?

- A) 42 वर्षे   B) 38 वर्षे
C) 46 वर्षे   4) 36 वर्षे

उत्तर : C) 46 वर्षे

स्पष्टीकरण : आजचे आईचे वय = $7x$
मुलाचे वय x

$$4 \text{ वर्षापूर्वी} . \quad \frac{7x - 4}{x - 4} = \frac{19}{1}$$

$$7x - 4 = 19(x - 4)$$

$$7x - 4 = 19x - 76$$

$$76 - 4 = 19x - 7x$$

$$72$$

$$12x = 72 \quad \therefore x = 6$$

$$12$$

$$\text{आईचे वय} = 7x = 7 \times 6 = 42 \text{ वर्षे}$$

$$\text{आजचे वय } 42, 4 \text{ वर्षांनंतर } 42 + 4 = 46 \text{ वर्षे}$$

97) एका गाडीचे किंमत सुरवातीस 15% नी वाढली आणि पुढील वर्षी पुन्हा 15% ने कमी झाली, तर त्या गाडीच्या किमतीत कोणता बदल झाला?

- A) 1.25% घट   B) 2.25% घट
C) 3.25% घट   D) 2.75% घट

उत्तर : B) 2.25% घट

स्पष्टीकरण : 15% नी वाढली आणि त्याच किमतीत घट केली, तर नेहमी तोटा होतो.

$$\text{घट} = \frac{(R)2}{100} \times \frac{225}{100} = 2.25\% \text{ घट}$$

98) पहिल्या 25 क्रमवार सम संख्यांची सरासरी किती ?

- A) 13.5   B) 25
C) 26   D) 12.5

उत्तर : C) 26

स्पष्टीकरण : 25 क्रमवार सम संख्यांची सरासरी = $N + 1$

$$25 + 1 = 26$$

99) एका टीव्हीची किंमत रु. 20,000 आहे. टीव्हीच्या किमतीची झीज दरवर्षी 5% होते, दोन वर्षां नंतर टीव्हीची किंमत किती असेल.

- A) 19000   B) 18000
C) 18050   D) 17050

उत्तर : C) 18050

स्पष्टीकरण : झीज = 5%

R

$$\begin{aligned} \text{दोन वर्षानंतरची किंमत} &= p \left(1 - \frac{\dots\dots\dots}{100} \right)^N \\ &= 20000 \times \left(1 - \frac{\dots\dots}{100} \right)^2 \\ &= 20000 \times \frac{95}{100} \times \frac{95}{100} = 2 \times 9025 = 18050 \end{aligned}$$

100) 280 प्रश्नपत्रिकांच्या गट्ट्यांची जाडी 3.6 सेमी आहे, तर 630 प्रश्नपत्रिकांच्या गट्ट्यांची जाडी किती?

- A) 8.1 सेमी   B) 2 सेमी
C) 7.8 सेमी   D) 9 सेमी

उत्तर : A) 8.1 सेमी

स्पष्टीकरण : 280 प्रश्नपत्रिका – 3.6 सेमी
630 प्रश्नपत्रिका – x सेमी

$$280x \times X = 630 \times 3.6$$

$$630 \times 3.6$$

$$X = \frac{\dots\dots\dots}{280} = 8.1 \text{ सेमी}$$

101) दोन वर्तुलांच्या त्रिजा 3 : 8 प्रमाणात आहेत, तर त्यांच्या क्षेत्रफळाचे गुणोत्तर काय ?

- A) 3 : 8   B) 9 : 64
C) 8 : 3   D) 6.16

उत्तर :

स्पष्टीकरण : त्रिजा = 3 : 8

$$\frac{(r_1)^2}{(3)^2} = \frac{9}{64}$$

$$\text{क्षेत्रफळ} = \frac{\dots\dots\dots}{(r_2)^2} = 9.64$$

$$\frac{\dots\dots\dots}{(8)^2} = 64$$

पोस्ट विभाग पोस्टमन/मेलगार्ड/MTS

ऑनलाइन कोर्स

100 ₹

महिना

संपर्क: 8010457760

ऑफर
मर्यादित

Lectures मिस झाल्यास परत पाहू शकता

OOAcademy App वर

नोट्स व ebook व सराव पेपर मोफत

भारतीय डाक

महाराष्ट्र डाक विभाग भरती.. OOAcademy Pune

पोस्टमन, मेल गार्ड , M.T.S. ऑनलाईन टेस्ट सिरीज

नवीन अभ्यासक्रमा नुसार- २०२०-२१

स्कॅनकरा व
OOAcademy
अॅप डाऊनलोड करा.

टेस्ट सिरीज वैशिष्ट्ये :

- * टेस्ट अॅप मध्ये सोडविण्याची सोय.
- * ऑनलाईन EXAM प्रमाणे टेस्ट पॅनोल उपलब्ध.
- * ऑफलाईन PDF प्रश्नपत्रिका OMR शिट
- * ऑफलाईन PDF उत्तर पत्रिका विश्लेषणासह
- * ऑनलाईन टेस्ट वर्षभर उपलब्ध
- * ऑनलाईन टेस्ट कितीही वेळा सोडवू शकता.

: डेमो टेस्ट व

अधिक माहितीसाठी संपर्क :
8010457760
8605090509

टेस्ट सिरीज वेगवेगळे पॅकेजेस उपलब्ध

१५०/- रुपये	२५०/- रुपये	३००/- रुपये	५००/- रुपये
१२ टेस्ट	२५ टेस्ट	५० टेस्ट	१०० टेस्ट
८ फुल टेस्ट	१७ फुल टेस्ट	२८ फुल टेस्ट	८० फुल टेस्ट
४ विषया नुसार टेस्ट	८ विषया नुसार टेस्ट	१२ विषया नुसार टेस्ट	२० विषया नुसार टेस्ट

१०० टेस्ट विकत घेतल्यास महाराष्ट्र डाक विभाग भरती इ बुक देण्यात येईल.

